

Vězeňská služba České republiky
Generální ředitelství Praha

Soudní č. 1672/1a, pošt. příhrádka 3, 140 67 Praha 4, tel.: 244 024 111, fax: 244 024 809, ISDS: b86abcb

Č. j.: VS-1152-6/ČJ-2018-800040-INFZ

V Praze dne 13. srpna 2018

Počet výtisků: 1

Výtisk č.: 1

Počet listů: 3

žadatel

Datovou zprávou

SDĚLENÍ

k bodu 4. žádosti o poskytnutí informace

Organizační složka státu, bezpečnostní sbor a správní úřad Vězeňská služba České republiky, organizační jednotka Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky, subjekt povinný ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („zákon o svobodném přístupu k informacím“) poskytovat informace vztahující se k jeho působnosti („povinný subjekt“), řádně zaevidoval pod čj. VS-1152-1/ČJ-2018-800040-INFZ podání, jak je učinil [REDAKCE] uvedená adresa [REDAKCE] („žadatel“), ID datové schránky: [REDAKCE].

Meritem dotazů celkem 10 byly požadavky na bližší podrobnosti k zaměstnávání vězňených osob, k aplikační praxi nařízení vlády č. 361/2017 Sb. o výši a podmínkách odměňování odsouzených zařazených do práce ve výkonu trestu odnětí svobody či na osvětlení praxe podle vyhlášky č. 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů, ve znění pozdějších předpisů. Rovněž tak na sdělení poměru zaměstnaných vězňených osob k počtu osob ve výkonu trestu odnětí svobody „*usilujících o zařazení do práce*“ (bod 4.)

Ředitel odboru správního Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky jako věcně příslušný orgán k řízení a rozhodování o žádostech ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, postupoval procesně podle právní úpravy v ustanovení § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších, ze které vyplývá, že při postupu dle zákona o svobodném přístupu k informacím se pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti, pro odvolací řízení a v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení aplikují ustanovení správního řádu. A při postupu podle tohoto zákona se použijí taktéž ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů.

Shodně vycházel z komentářů k zákonu o svobodném přístupu k informacím (např. *FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš: Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy. Komentář. 2. aktualizované a rozšíř. vydání. LINDE Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-868-0*). Dále zohlednil komentáře k zákonu č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a změně některých souvisejících zákonů nebo komentáře k vyhlášce č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody.

K řízení o žádostech bod 1. až 10. byla užitá i úprava dle Instrukce Ministerstva spravedlnosti čj. 13/2008-SOSV-SP, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve znění Instrukce Ministerstva spravedlnosti čj. 575/2011-OT-OSV.

I.

Na úvod řízení o žádostech ředitel odboru správního Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky jako orgán příslušný k řízení a rozhodování o žádostech ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím přijal závěr, že je důvodné aplikovat institut prodloužení lhůty ve smyslu právní úpravy provedené v ustanovení § 14 odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím) o 10 kalendářních dnů.

Důvodem byl rozsah soustředění a zpracování údajů požadovaných v žádosti, jakož i nutnost konzultace s jinými povinnými subjekty nebo jinými složkami povinného subjektu, které mají závažný zájem na předmětu žádosti.

II.

K řízení a rozhodování o žádosti (bod 4.) podle zákona o svobodném přístupu k informacím ředitel odboru správního bezpečnostního sboru a správního úřadu Vězeňská služba České republiky, organizační jednotka Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky, zprvu dotaz posoudil z hlediska srozumitelnosti a možného uplatnění oprávnění v ustanovení § 14 odst. 5 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. To značí oprávnění, „*v případě, že je žádost nesrozumitelná, není zřejmé, jaká informace je požadována, nebo je formulována příliš obecně, vyzvat žadatele ve lhůtě do sedmi dnů od podání žádosti, aby žádost upřesnil (neupřesní-li žadatel žádost do 30 dnů ode dne doručení výzvy, rozhodne o odmítnutí žádosti)*“.

Leč, pro aplikaci tohoto ustanovení se nerozhodl, ačkoli dikce žádosti se do určité míry nejví až tak jednoznačná. Konkrétně, žadatel se dotazuje na „*poměr vězňů, kteří usilují o zařazení do práce ve výkonu trestu odnětí svobody, a těch, kteří jsou do práce zařazení*“.

Povinný subjekt v tomto ohledu upřednostnil judikaturu a postupoval v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. září. 2008, čj. 1 As 30/2008-49), v němž se uvádí: „*Adresáti veřejných subjektivních práv a povinností v oblasti veřejné správy jsou v převážné většině právní laici, na nichž nelze vyžadovat, aby své žádosti formulovali zcela pregnantně a pojmenovávali věci přesnými zákonnými termíny, případně dokonce citovali v žádostech přesná zákonná ustanovení. Správní orgány musí při výkonu veřejné moci akceptovat užívání běžného neodborného jazyka ze strany uživatelů veřejné správy. Platí totiž zásada, že podání je nutno vždy posuzovat podle jeho skutečného obsahu (k čemu směřuje)*“.

Ředitel odboru správního Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky v této souvislosti konstatuje, že zaměstnávání odsouzených se neřídí pravidly trhu práce, kdy Úřady

práce nebo třeba i personální agentury vypisují seznamy volných míst a očekávají odezvu od uchazečů o taková místa.

Výběr ohledně zařazení na pracovní místa je řízeným procesem s aktivitou na straně věznic a rozhodováním vedení věznice. A povinnost pracovat ve výkonu trestu je podmíněna zaprvé zařazením do práce, druhou podmínkou je zdravotní způsobilost k výkonu práce. Odsouzený není povinen pracovat, pokud je zdravotně nezpůsobilým.

S odkazem na uvedený postup poté ředitel odboru správního Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky žadatelem předložený požadavek (bod 4.) vyložil způsobem, kdy na jedné straně věznice určí počty „potenciálních práce schopných vězňů“, na druhé straně jsou faktické počty odsouzených zařazených do práce. A to k činnostem, které jsou vykonávány odsouzenými „ve vnitřní režii“ jako kovovýroba, zámečnictví, truhlářství, výroba nábytku, třídění odpadů, balení zboží a výrobků, úklid, drobné opravy a údržba, krejčovství, malířství nebo natěračství a jiné, další dělnické profese. Nejvíce odsouzených bývá pracovníčně zařazeno na úseku stravování - ve vězeňské a závodní kuchyni.

Zaměstnávání odsouzených u firem je také realizováno na základě Smlouvy uzavřené mezi příslušným subjektem a věznicí. Odsouzení jsou pracovníčně zařazeni zejména při pomocných pracích nevyžadujících odbornou kvalifikaci. Vykonávají tudíž převážně práce v zemědělství, ve stavebnictví, službách a ve výrobě například pro stavební činnost.

Dlužno dodat, že pro účely zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody v každé věznici působí dílčí koordinátor zaměstnanosti zodpovědný za předmětnou agendu. Na úrovni Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky působí centrální koordinátor.

III.

Potenciál pro zaměstnávání odsouzených v rámci věznic jest uveden na Kartách věznic, které jsou k dispozici na webových stránkách Vězeňské služby České republiky. K tomu viz například:

- <<https://www.vscr.cz/veznice-kynšperk-nad-ohri/wp-content/uploads/sites/15/2018/08/2018-07-Karta-Věznice-Kynšperk-nad-Ohří.pdf>>
- <https://www.vscr.cz/veznice-jirice/wp-content/uploads/sites/12/2018/07/karta-veznice_1-7-2018.pdf>
- <<https://www.vscr.cz/veznice-znojmo/wp-content/uploads/sites/39/2018/07/Karta-veznice-červenec.pdf>>

Vhodno připojit, že specifikem zaměstnávání osob ve výkonu trestu je měnící se počet těchto osob v čase a to především kvůli jejich přemísťování do jiných věznic, jejich podmíněnému propuštění či propuštění po ukončení výkonu trestu odnětí svobody.

Jaroslav Bauer
z pov. ředitel odboru správního
Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky
v z. Lucie Mäsiarová v. r.

Za správnost: JUDr. Miroslav Bělecký